

Ministerie van EZ
T.a.v. de staatssecretaris van EZ
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Vrijdag, 8 augustus 2015

Betreft: Extra Landbouw- en Visserijraad

Geachte mevrouw Dijkma,

Al langere tijd verkeert de Europese varkenssector in een aanhoudende crisissituatie. Door het wegvallen van de zeer belangrijke afzetmarkt in Rusland sedert begin 2014 (als gevolg van eerst de uitbraken van Afrikaanse Varkenspest, later gevolgd door het Russische embargo), is de varkensprijs sterk onder druk komen staan. Specifiek voor de varkenssector geldt daarbij dat, in tegenstelling tot vele andere sectoren, de varkenshouders in het recente verleden geen goed jaar hebben gehad waardoor zij geen financiële buffers hebben op kunnen bouwen voor de slechte actuele financiële situatie. Voor de Nederlandse varkenshouders komt daarbij dat zij aanzienlijke extra kosten ondervinden vanwege aanvullende wettelijke eisen die verder gaan dan Europese eisen op het gebied van milieuwetgeving en dierenwelzijnswetgeving en vanwege extra investeringen in verduurzaming van de productie, zoals de Nederlandse maatschappij die vraagt.

Deze zeer problematische situatie in de varkenshouderij, Europees breed, wordt erkend met de vaststelling van een extra crisisbijeenkomst van de Landbouw- en Visserijraad op 7 september a.s. Tijdens deze Landbouwraadbijeenkomst zal de crisis in o.a. de varkenshouderij in Europa centraal staan. In verschillende EU-lidstaten is de varkenssector reeds in gesprek met de nationale overheid over maatregelen om deze crisis te bestrijden.

Het Platform Varkensvleesketen (PVK) bestaande uit NVV, LTO, COV en Nevedi, vraagt nadrukkelijk ook uw aandacht voor de huidige zeer slechte financiële situatie in de Nederlandse varkenshouderij en doet een dringend beroep op de Nederlandse regering om samen met de varkenssector te zoeken naar maatregelen die genomen kunnen worden voor ondersteuning van de Nederlandse sector in de huidige crisistijd.

Deze maatregelen zullen deels op Europees niveau uitgevoerd dienen te worden, deels op nationaal (Nederlands) niveau en zijn in grote lijnen in 3 categorieën in te delen:

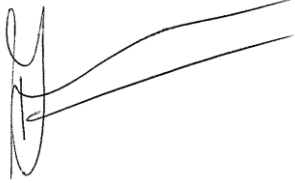
- Maatregelen om de (extra) productiekosten in Nederland te reduceren, ter versterking van de Nederlandse concurrentiepositie
- Maatregelen om de toegevoegde waarde voor de Nederlandse productie en daarmee de opbrengsten te vergroten, met name exportbevordering
- Maatregelen om in geval van crisissituaties vraag en aanbod op de EU-markt beter in evenwicht te brengen

In de bijlage hebben wij een aantal maatregelen weergegeven, die de sector op korte en lange termijn ruimte kunnen geven om te overleven.

Graag wil het PVK een onderhoud met u om de crisissituatie in de Nederlandse varkenshouderij bespreken, evenals mogelijke maatregelen om aan deze crisis het hoofd te bieden. Dit doen wij graag ter voorbereiding op de crisisbijeenkomst van de Landbouwwraad en om aldus in Nederland een varkenssector te behouden, die in staat is en blijft om op een duurzame wijze te produceren.

Hoogachtend,

Nederlandse Vakbond Varkenshouders

Ingrid Jansen
Voorzitter

LTO Vakgroep Varkenshouderij

Eric Douma
Waarnemend voorzitter

Nevedi

ir. H.W.C.M. Flipsen
Directeur

Centrale organisatie voor de vleessector

Jos Goebbels
Voorzitter

Bijlage: Maatregelen om de toegevoegde waarde voor de Nederlandse productie te vergroten

BIJLAGE

Maatregelen om de toegevoegde waarde voor de Nederlandse productie te vergroten

Stimuleren promotie Nederlands Varkensvlees

Het Nederlandse varkensvlees is het meest duurzame in de wereld. Een betere verwaarding van het Nederlandse varkensvlees zal direct leiden tot verbetering van de financiële situatie van de sector. Daarvoor dient de afzet van Nederlands varkensvlees te worden gestimuleerd. Eerder dit jaar heeft de sector in nauw overleg met de staatssecretaris en haar medewerkers een Europese subsidieaanvraag ingediend bij de Europese Commissie. Deze is tot onze verbazing helaas afgewezen. Het PVK zal zich maximaal inspannen om een nieuwe aanvraag in te dienen in Brussel. Dat biedt echter pas op de langere termijn soelaas. Daarom roept het PVK de staatssecretaris op om zich er voor in te zetten dat de lopende aanvraag alsnog goedkeuring krijgt van Brussel, danwel om namens de Nederlandse overheid op korte termijn nationale financiële middelen beschikbaar te stellen voor promotie van Nederlands varkensvlees.

Ruimte voor nieuwe afzetmarkten

Het wegvallen van met name de Russische exportmarkt heeft de afgelopen jaren geleid tot fors lagere opbrengstprijzen voor de varkenshouder. De Nederlandse sector heeft weliswaar alternatieve exportmarkten gevonden, maar dit is gepaard gegaan met (fors) lagere prijzen voor deze exportproducten. Terwijl ook voor bepaalde producten (slachtbijproducten en vette delen) geen goede alternatieven beschikbaar zijn. Optimale toegang tot afzetmarkten buiten de EU is van groot belang voor het creëren van toegevoegde waarde voor het Nederlandse product. En daarmee van eminent belang voor de Nederlandse sector. In absolute zin (opbrengstprijs), maar ook in relatieve zin vanwege de concurrentiepositie van de Nederlandse sector. De sector doet derhalve een dringend verzoek aan de Nederlandse overheid om waar mogelijk alternatieve exportmarkten te (her)openen. Concreet voorbeeld hiervan, dat direct soelaas zal bieden aan de Nederlandse sector, is de Chinese markt voor bepaalde bijproducten (magen). Het aanstaande bezoek van de staatssecretaris aan China biedt een goede gelegenheid om het overleg hierover met China af te ronden. Evenzo ligt er een rol voor de Europese Commissie om te bewerkstelligen dat de Russische markt weer geopend wordt voor die producten die niet onder het Russische embargo vallen, maar wel getroffen zijn door de Afrikaanse Varkenspestsituatie in Oost Europa. Reeds tijdens de vorige Landbouwraadbijeenkomst hebben enkele landen de Europese Commissie gevraagd om hierover veterinair technische onderhandelingen te starten met Rusland. Wij vragen de staatssecretaris dit verzoek in Brussel te ondersteunen..

Herstructurering varkenssector

De Producentenorganisatie Varkenshouderij (POV) is in samenwerking met de Rabobank en het ministerie van Economische Zaken een regiegroep gestart die gaat werken aan een vitale varkenshouderij, met meer rendement en marktkracht voor de varkenshouder. De regiegroep wil komen tot een structuur die op langere termijn perspectief biedt aan de ondernemers in de varkens(vlees)keten. Het PVK vraagt de staatssecretaris om zich in Europees verband hard te maken voor (financiële) ondersteuning bij het traject om de herstructurering van de varkenssector gezamenlijk vorm te geven.

Maatregelen om de productiekosten te beheersen

Terugdringen van boven-Europese eisen

De Nederlandse varkenshouders hebben te maken met een groot aantal koppen op Europese wetgeving op het gebied van dierwelzijn, milieu, etc.. Hierdoor heeft de Nederlandse overheid haar eigen ondernemers in een positie gedwongen, waarin ze steeds moeilijker kunnen concurreren t.o.v.

varkenshouders in Europa en elders in de wereld. Het PVK pleit dan ook voor een gelijk speelveld en verzoekt de Nederlandse overheid de boven-Europese wetgeving drastisch te verminderen. De gepresenteerde uitvoeringsagenda van het Recept voor Duurzaam Varkensvlees is de handleiding om de Nederlandse sector nog verder te verduurzamen. Door de extra wet- en regelgeving in Nederland wordt de Nederlandse varkenshouders de kans ontnomen om extra eisen vergoed te krijgen uit de markt.

Verlagen keuringskosten

De hoge kosten voor de vleeskeuring in Nederland drukken zwaar op de financiële lasten van de Nederlandse varkensvleessector. Nadere discussie dient te worden gevoerd over een op risico gebaseerd model van keuring en toezicht.

Macht van de supermarkten

De machtspositie van de supermarkten is de laatste jaren onder de aandacht, maar dit heeft niet geleid tot verbetering. Contracten met leveranciers worden eenzijdig aangepast ten nadele van de voedselproducenten. Wij verzoeken de Nederlandse overheid dan ook zich hard te maken voor EU regelgeving, waarmee om te beginnen de betalingstermijn van supermarkten voor verse producten teruggebracht wordt naar 30 dagen.

Maatregelen voor een betere afstemming van vraag en aanbod op de EU-markt

Onderzoek naar mogelijkheden voor Europese aanbodregulering

Europese aanbodreguleringsmaatregelen kunnen op korte en lange termijn oplossing bieden voor de varkenshouders. Onderstaande mogelijkheden zullen dan ook nader onderzocht moeten worden.

- lichter slachten van vleesvarkens
- minder zeugen in de EU
- het tijdelijk vervroegd slachten van varkens

Wij roepen de staatssecretaris op zich hier hard voor te maken in Europees verband.